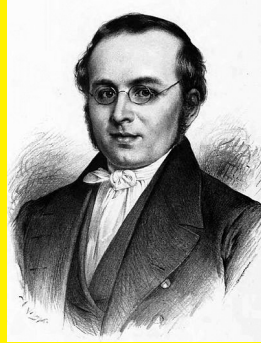

školní četba

František Ladislav Čelakovský

OHLAS PÍSNÍ ČESKÝCH

František Ladislav Čelakovský (1799-1852) – básník, autor ohlasové poezie (tvorby v duchu lidové slovesnosti), sběratel lidové slovesnosti, překladatel, novinář (redaktor Pražských novin); další dílo: *Ohlas písní ruských, Slovanské národní písně, Mudrosloví národu slovanského v příslovích.*

Ohlas písní českých – básně milostné, satirické, žertovné, převaha lyriky nad epikou, což odpovídá rázu české lidové slovesnosti.

František Ladislav Čelakovský
Ohlas písní českých

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

Používání elektronické verze knihy je umožněno jen osobě, která ji legálně nabyla, a jen pro její osobní a vnitřní potřeby v rozsahu stanoveném autorským zákonem. Elektronická kniha je datový soubor, který lze užívat pouze v takové formě, v jaké jej lze stáhnout z portálu. Jakékoliv neoprávněné užití elektronické knihy nebo její části, spočívající např. v kopírování, úpravách, prodeji, pronajímání, půjčování, sdělování veřejnosti nebo jakémkoliv druhu obchodování nebo neobchodního šíření je zakázáno! Zejména je zakázána jakákoliv konverze datového souboru nebo extrakce části nebo celého textu, umístování textu na servery, ze kterých je možno tento soubor dále stahovat, přitom není rozhodující, kdo takovéto sdílení umožnil. Je zakázáno sdělování údajů o uživatelském účtu jiným osobám, zasahování do technických prostředků, které chrání elektronickou knihu, případně omezují rozsah jejího užití. Uživatel také není oprávněn jakkoliv testovat, zkoušet či obcházet technické zabezpečení elektronické knihy.

© *Carpe diem*, 2012

www.carpe.cz

Made in Moravia, Czech Republic

ISBN 978-80-87631-61-4 (PDF)

ISBN 978-80-87631-62-1 (ePUB)

ISBN 978-80-87631-63-8 (MOBI)

Obsah

Toman a lesní panna	7
Jízda k milé	12
Celoroční výživa	14
Stasa čarodějnice	16
Dobré naučení	17
Pražská	18
Luňák	19
Starý zahradník	21
Prokop Holý	23
Žehravý	27
Radost a žalost	30
Dárek z pouti	31
Pečlivá milá	32
Drahý zpěvák	33
Odbytý	34
Cikánova píšťalka	35
Slzy a vzdychání	37
Nevěrný milý	38
Sňatek	39
Milý nade všecko	42
Dívčina jak dobrá hodina	44
Krotká holubička	46
Dárek z lásky	47
Pocestný	48
A co dál – to nepovím	49
Dětská	50
Jarní	51
Zimní	52
Neblahé sejítí	53
Ptáče	54
Výmluva	55

Vávra	56
Pomluva	57
Pomilování	58
Mocnost očí	59
Kytičky	60
Statečný jonák	61
Svatební den	62
Pomoc pro náramnou lásku	66
Upraný	67
Janek	68
Po práci	69
Poslední vůle	70
Rozpaky	71
Český sedlák	72
Krásná Kordula	73
Vrchní z Kozlova	77
Hubička	79
Odbytí	80
Přemýšlení	81
Veselá jízda	82
Vracování se od milé	84
Zrušení slibu	85
Zrůst	86
Zmizelá radost	87
Kalendár a ne farár	88
Popěvky	89

Toman a lesní panna

Večer před svatým Janem
mluví sestra s Tomanem:
„Kam pojeděš, bratře milý,
v této pozdní na noc chvíli
na koníčku sedlaném,
čistě vyšperkovaném?“

„Do Podhájí k myslivci
musím ke své děvčici;
znenadání nemám stání,
zas mě čekej o svítání.
Dej, sestřičko, dej novou
košiličku kmentovou,
kamizolku růžovou.“

Jiskra padla pod koníčkem,
sestra volá za bratříčkem:
„Slyš, Tománku, radou mou,
nedávej se doubravou:
objeď dolem k Svaté hoře,
ať nemám po tobě hoře,
dej se raděj v zápoli,
ať mě srdce nebolí.“

Nejel Toman doubravou,
dal se cestičkou pravou;
a v Podhájí u myslivce
nový domek jedna svíce,
hostí mnoho pospolu,
jizba plna hovoru.

Smutkem Toman obklopen
patří s koně do oken
děvče láskou jen rozplývá,
na ženicha se usmívá;
otec jedná námluvy,
matka hledí obsluhy.
Jedli, pili, rozprávěli,
dobrou vůli spolu měli,
žádný na to nic nedbal,
kůň že venku zařehtal,
a mládenec zavzdychal.

Panna jenom snoubená
najednou se zarděla;
svědomí ji přece tlačí,
šeptá cosi sestře mladší.
Sestřička od večere
vyšla rychle za dvéře:
„Na věky se, Tomane,
milá s tebou rozstane,
jinému se dostane.
Najezdil jsi se k nám dosti,
dnes tu máme bližší hosti,
hledej sobě jinde štěstí.“

Toman koněm zatočil,
v širé pole poskočil,
zaťal zuby, smračil čelo,
kolem všecko neveselo.
Půlnoc byla, měsíc zašel,
sotva jezdec cestu našel;
prudce hned, pak loudavě
ubíral se k doubravě.

„Všecky krásné hvězdičky
ze tmy jsou se prosypaly,
proč vy, moje mladé dni,
ve tmách jste se zasypaly!“

Jede, jede doubravou,
les šumí mu nad hlavou,
větřík chladný z noci fouká,
nad ouvalem sova houká;
koník blýská očima,
koník stříhá ušima.

Cupy dupy z houštiny
letí jelen v mejtiny,
na jelínku podkasaná
sedí sobě Lesní panna;
šaty půl má zelené,
půl kadeřmi černěné,
a ze svatojanských broučků
svítí pásek na kloboučku.

Tříkrát kolem jak střela
v běhu koně objela,
pak Tomanovi po boku
vyrovnává v plavném skoku:
„Švarný hochu, nezoufej,
bujným větrům žalost dej,
jedna-li tě opustila,
nahradí to stokrát jiná.
Švarný hochu, nezoufej,
bujným větrům žalost dej!“
To když sladce zpívala,
v oči se mu dívala

Lesní panna na jelenu,
Toman cítí v srdci změnu.

Jedou, jedou pospolu
měkkým mechem do dolu,
panna Tomanu po boku
vyrovnává v plavném skoku:
„Švarný hochu, skloň se, skloň,
jenom dále se mnou hoň;
líbí-li se ti mé líce,
dám radostí na tisíce.
Švarný hochu, skloň se, skloň,
jenom dále se mnou hoň!“
To kdy panna zpívala,
za ruku ho ujala;
Tomanovi rozkoš proudem
prolila se každým oudem.

Jedou, jedou dál a dál
podlé řeky, podlé skal,
panna Tomanu po boku
vyrovnává v plavném skoku:
„Švarný hochu, můj jsi, můj!
K mému bytu se mnou pluj;
světla denního v mém domě
věčně nezachce se tobě.
Švarný hochu, můj jsi, můj —
k mému bytu se mnou pluj!“

To kdy panna zpívala,
v ústa jezdce líbala,
v náručí ho objala.
Tomanovi srdce plesá,

uzdu pouští, s koně klesá
pod skalami prostřed lesa.

Slunce vyšlo nad horu,
skáče koník do dvoru,
smutně hrabe podkovou,
řehce zprávu nedobrou.
Sestra k oknu přiskočila,
a rukama zalomila
„Bratře můj, bratříčku můj,
kde skonál jsi život svůj!“

Jízda k milé

Slunce za horami,
po dolích se stmívá:
Škoda tebe, můj zlatý tatíčku,
že tě zem ukrývá.

Vstávaje, léhaje
na tebe myslívám,
bez žalosti za tvou dobrou duši
k Bohu se modlívám.

Jedna žalost — žalost
jen mi srdce hněte,
že nevidíš, jaké tu na světě
šťěstí pro mne kvete.

Kdes ty oves síval,
mně zraje pšenička,
z potu tvého mi na každém poli
dost požehnánička.

Stodoly mám hojné,
dvory jako bory;
přijde do vás krásná hospodyňka,
dvory, moje dvory!

Ji kdybys ty viděl,
můj starý tatíčku!
zveselil bys jako jabloň v sadě
šedivou hlavičku.

Aj koni, koníčku,
kdys býval hříbátkem,
nevěděl jsi, že na tobě budu
jezdit za děvčátkem.

Slunce za horami,
po dolích se stmívá;
spěchej koni, za lesíkem domek,
tam drahá přebývá.

FRANTIŠEK LADISLAV ČELAKOVSKÝ
OHLAS PÍSNÍ ČESKÝCH

*Odpovědný redaktor Michal Huvar
K vydání připravila, graficky upravila
a sazbu provedla Jarmila Hamanová
Vydalo nakladatelství Carpe diem
jako svou 229. publikaci
v Brumovicích roku 2012*

Vydání první (v Carpe diem)

www.carpe.cz

*Knihy, CD a DVD nakladatelství si můžete objednat na adrese:
Carpe diem, 691 11 Brumovice 175, Czech Republic
(tel. 737 444 221; e-mail: carpe@carpe.cz)*

*E-knihy zakoupíte na portálu:
www.eknihulka.cz*

*Knihy pro iPad, doplněné dokumentárními filmy,
koncertními záznamy, rozhovory, autorským čtením,
záznamy z archivů, speciálními fotogaleriemi
a dalším bohatým multimediálním obsahem
najdete v obchodě App Store (iTunes) v aplikaci:*

*ISBN 978-80-87631-61-4 (PDF)
ISBN 978-80-87631-62-1 (ePUB)
ISBN 978-80-87631-63-8 (MOBI)*